

'Mijn zoon (7) scheidt de hele tijd over zichzelf op'

30 aug. 2023 in **MAMA**

De zoon van VROUW-lezeres Anne vindt zichzelf heel wat. Het 7-jarige jongetje zit net in groep 4 en benadrukt continu dat hij beter is dan anderen. Moet Anne ingrijpen?

Hoort opschepperig gedrag erbij of is het reden tot ingrijpen?

„Mijn zoon vertoont opschepperig gedrag”, schrijft Anne. „Hij is 7 en gaat straks naar groep 4, en ik merk dat hij tegen het einde van de zomervakantie steeds vaker over zichzelf opscheidt. 'Ik word de beste van de klas', dat soort dingen. En hij maakt ook opmerkingen die gericht zijn tegen klasgenootjes, die in zijn ogen stom of dom zijn.”

„Ook heeft hij steeds vaker van die 'mama-kijk-hoe-goed-ik-ben'-momentjes. Hij dringt er dan echt op aan dat ik hem steeds film en fotografeer. Kan dit opschepperige gedoe komen doordat hij juist onzeker over is? En is dat dan iets om aan te kaarten, en zo ja hoe? Of kan het ook een fase zijn die bij de ontwikkeling hoort?”

Sociale vaardigheden

Dit gedrag past inderdaad bij de ontwikkeling van een 7-jarige, weet psycholoog Sonja Borgsteede. „Bij kinderen van deze leeftijd zie je dat ze enerzijds intellectuele en cognitieve vaardigheden ontwikkelen, waardoor ze eigenschappen bij zichzelf beginnen te herkennen en zichzelf kunnen vergelijken met anderen. Anderzijds hebben ze nog niet de sociale vaardigheden om te snappen dat je soms beter wat bescheidener en beleefder kunt zijn. Er zit minder lading aan het opscheppen dan misschien lijkt.”

Problemen met vriendjes

Het is dus geen reden tot zorg als je kind zichzelf met anderen vergelijkt en steevast als beste uit de bus komt. „Zolang dat niet de spuigaten uit loopt, hoef

je niet in te grijpen”, stelt Borgsteede. „Maar als je merkt dat het hem problemen oplevert in sociale interacties, bijvoorbeeld doordat hij negatieve reacties krijgt van klasgenootjes, kun je hem wellicht wat inzicht bieden. Je kunt hem uitleggen dat het misschien niet zo leuk is voor een ander kindje om hem de hele tijd te horen opscheppen. De effecten daarvan kunnen zijn dat andere kindjes minder vaak willen spelen bijvoorbeeld; dan kan het fijn zijn als je hem het een en ander kunt helpen inzien.”

Het kan, zoals Anne suggereert, inderdaad ook zo zijn dat haar zoon zijn onzekerheid aan het maskeren is. „Het hoeft niet per se zo te zijn, maar het is natuurlijk wel goed om zijn gedrag in de gaten te houden. Speelt er misschien iets, heeft hij issues op school of met vriendjes? Signaleer dat en ga erover in gesprek. Maar vooralsnog klinkt het alsof deze moeder nog niet in de startblokken hoeft.”

Prestatiedruk

Vaak scheppen kinderen over zichzelf op over prestaties die ze leveren. Daarom is het volgens Borgsteede ook weleens goed om de focus iets te verleggen en je kind te leren dat je echt niet altijd de beste hoeft te zijn om mee te tellen. „Dat kan ook wat lucht geven omdat de druk op de prestatie een beetje wordt weggenomen. Het kan namelijk ook door die prestatiedruk komen dat je kind over zichzelf opschept. Je kunt als ouder ook bevestiging geven gedurende het precies, in plaats van alleen wanneer het resultaat binnen is. Bijvoorbeeld, wanneer je kind zegt: 'Ik ben de beste in lezen', kun je antwoorden: 'Dan moet je wel heel hard gewerkt hebben'. Dat is al anders dan wanneer je zegt: 'Wat ben je toch slim'.”

Foto's en filmpjes

Wat betreft de vragen om gefotografeerd en gefilmd te worden; daar wil Borgsteede ook nog wat over zeggen. „Tijden zijn veranderd. Vroeger maakten ouders een rits foto's en was het maar afwachten of er iets geschikts tussen zat op het fotorolletje. Nu laten we ons kind poseren, maken we een foto, om het vervolgens nog twintig keer over te doen omdat er net een pluk haar niet goed zat. Het kan dus ook kopieergedrag zijn doordat kinderen van ouders meekrijgen dat het altijd perfect moet zijn. Daar kun je zelf dus ook een rol in spelen.”